

ОЗЕРА-ХАМЕЛЕОНИ

Знаменитий вулкан **Келімуту (Kelimutu)**, висота якого становить 1639 м, розташований на території однойменного Національного парку в центрі індонезійського острова Флорес, який належить до групи Малих Зондських островів. Востаннє Келімуту прокидався в 1968 році і залишив у кратерах на згадку про цю подію справжнє природне диво – три різнобарвні озера.

Озера розташовані досить близько, а вода у них періодично змінює колір – від бірюзового до зеленого, червоного, коричневого і навіть чорного. Вочевидь, у надрах озер відбуваються хімічні реакції. Жителі села Моні, розташованого біля підніжжя Келімуту, вважають, що в озера потрапляють душі їхніх предків, а зміна кольору води свідчить про те, що вони гніваються.

Кожне озеро має свою назву і свою легенду. Найзахідніше з озер, **Тиву-Ата-Мбупу** („озеро людей похилого віку“), розташоване приблизно за 1,5 км від двох інших. За переказами, тут знаходять притулок душі тих, хто гідно прожив своє життя і помер від старості. Воно символізує мудрість літніх людей.

Центральне озеро – **Тиву-Нуа-Мурі-Коох-тай** – „озеро юнаків і дівчат“. Сюди потрапляють безневинні душі тих, хто помер замолоду, розповідає легенда. Вода у цьому озері за останні двадцять шість років аж дванадцять разів змінювала колір.

Тиву-Ата-поло – „зачароване озеро“, або „озеро злих душ“, – вічний притулок для лиходіїв.

Науковці висувують гіпотези щодо кольорів води та зміни її забарвлення. Озера багаті на мінерали, які змінюють колір залежно від природних умов і підземної активності. Ймовірно, зеленого кольору водоймам надає сірчана та соляна кислоти, червоний – результат реакції сірководню та заліза. В останні роки вода червоного озера темнішає, і зараз вже майже чорна. Дивовижно, що у двох озерах, які розділяє лише тонка стіна кратера, вода має різне забарвлення. За місцевою легендою – це символ тонкої грані між злом і добром...

Туристам, які піднімаються на вершину вулкану, важко передбачити колір води в озерах. За останніми даними, озеро „людей похилого віку“, яке нещодавно було зеленим, зараз чорне, озеро „юнаків і дівчат“ має насичене зелене забарвлення, а озеро „злих душ“ – коричневе. Лише кілька років тому вони мали відповідно біле, бірюзове і червоне забарвлення; у листопаді 2009 року вода в озерах була чорною, бірюзовою і коричневою, а вже в липні 2010 року **Тиву-Ата-Мбупу** мало неперевершений пляшково-зелений колір, **Тиву-Нуа-Мурі-Коох-тай** – бірюзовий, а **Тиву-Ата-поло** хизувалося кольором зеленого моху.

Милуватися дивовижними водоймами найкраще з вершини **Келімуту**. Тут є оглядовий майданчик, який називають „пунктом натхнення“. Найкрасивіших і насичених відтінків озера набувають удосвіта та надвечір. Вранці, коли озера огортає густий туман, тут панує особливо таємнича атмосфера.

Індонезійці шанують і люблять ці водойми в обіймах кратера. Колись озера-хамелеони були зображені на купюрі 5000 рупій. Вони є лише невеликою частиною Національного парку Келімуту, що належить до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Валентина Микитюк,
учитель географії
Дунаєвської ЗОШ I-III ст. №3
Хмельницької області,
лауреат I Всеукраїнського Інтернет
конкурсу „УЧИТЕЛЬ РОКУ-2016“
за версією науково-популярного
природничого журналу „КОЛОСОК“